

Metsätalouteen ja metsäteollisuuteen perustuvan energialiiketoiminnan mahdollisuudet

Satu Helynen ja Martti Flyktman, VTT
Antti Asikainen ja Juha Laitila, Metla

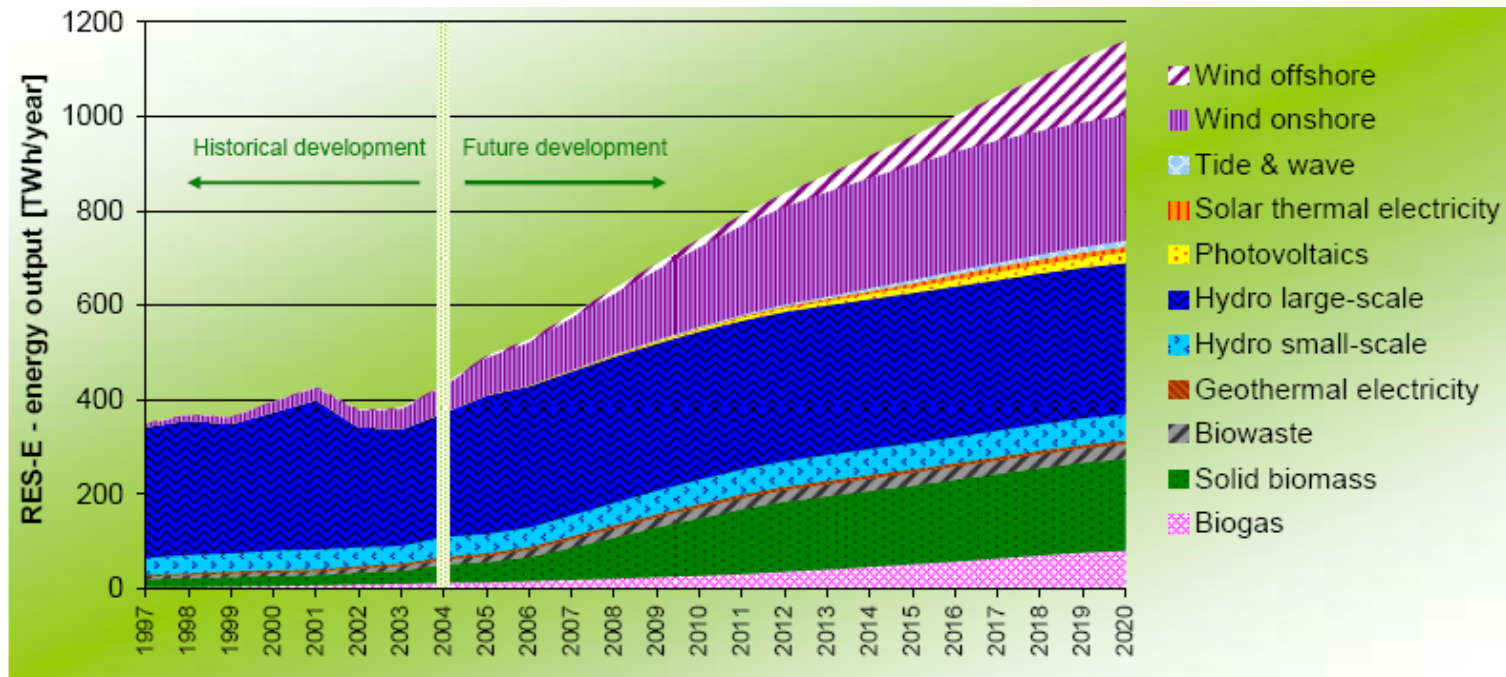

Teknologiasta liiketoimintaa

Metsätalouteen ja metsäteollisuuteen perustuvan liiketoiminnan mahdollisuudet

- Toimeksiantajana Metsäalan tulevaisuusfoorumi
- Tekijöinä VTT (energian tuotanto) ja Metla (puupolttoaineen tuotantomahdollisuudet), jonka alihankkijana Pohjois-Karjalan Ammattikorkeakoulu (lämpöyrittäjäyys), syksy 2006 - kevät 2007
- Skenaariotarkastelut vuoteen 2020 toimintaympäristön muuttuessa energia- ja metsäsektoreilla
- Tarvittavat laskelmat tehty lämpökeskuksille ja voimalaitoksille laitoskohtaisesti käyttäen metsäkeskuskohtaisia arvioita polttoaineen saatavuudesta
- Tuloksena arviot liiketoiminnan kasvu- ja työllistämismahdollisuuksista ja tarvittavista investoinneista Suomessa

- EU sitoutui maaliskuussa 2007 vuoteen 2020 mennessä
 - vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä 20 % vuoden 1990 tasosta
 - lisäämään uusiutuvien käytön 20 %:iin energian käytöstä
 - käyttämään 10 % bioperäisiä liikenteen polttoaineita
 - tehostamaan energian käyttöä 20 %

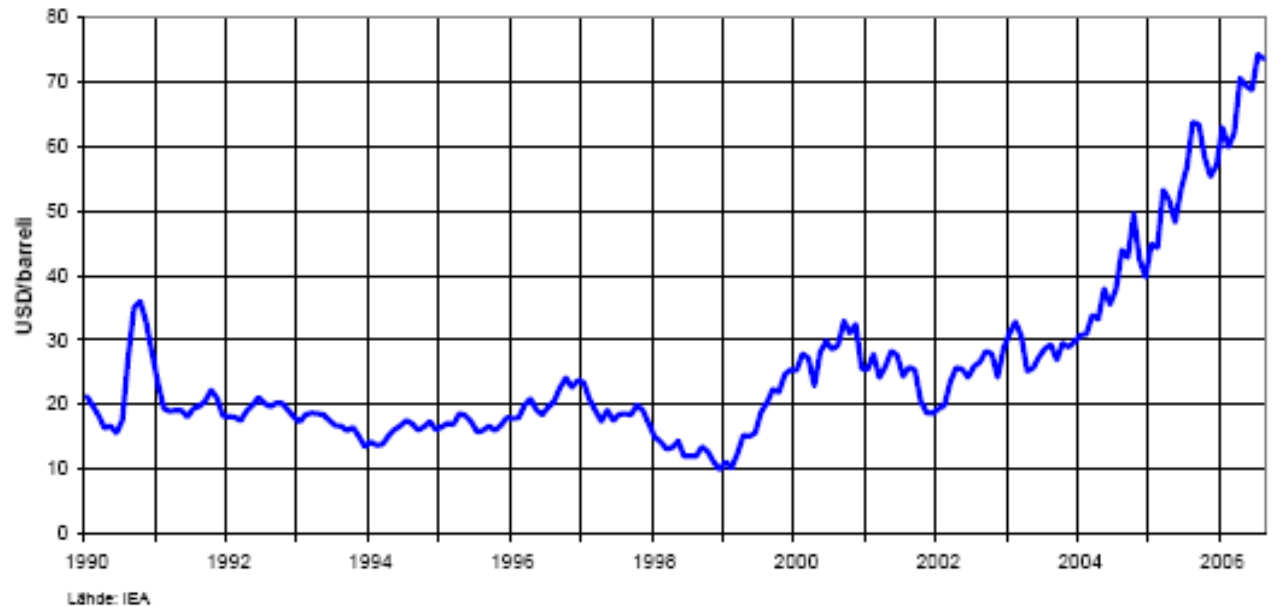
Energian hinnan maailmanmarkkinoilla arvioidaan nousseen pysyvästi
- skenaarioissa korkeimmillaan öljyn hinta 80 dollaria/tynnyri,
sähkön hinta 50 euroa/MWh

-Energian kysyntä kasvaa edelleen maailmassa

-Euroopan sähkömarkkinoiden yhden-
tyminen nostaa sähkön hintaa Pohjoismaissa

-Päästökauppa ja uusiutuvien tuet parantavat biopolttoaineista maksukykyä

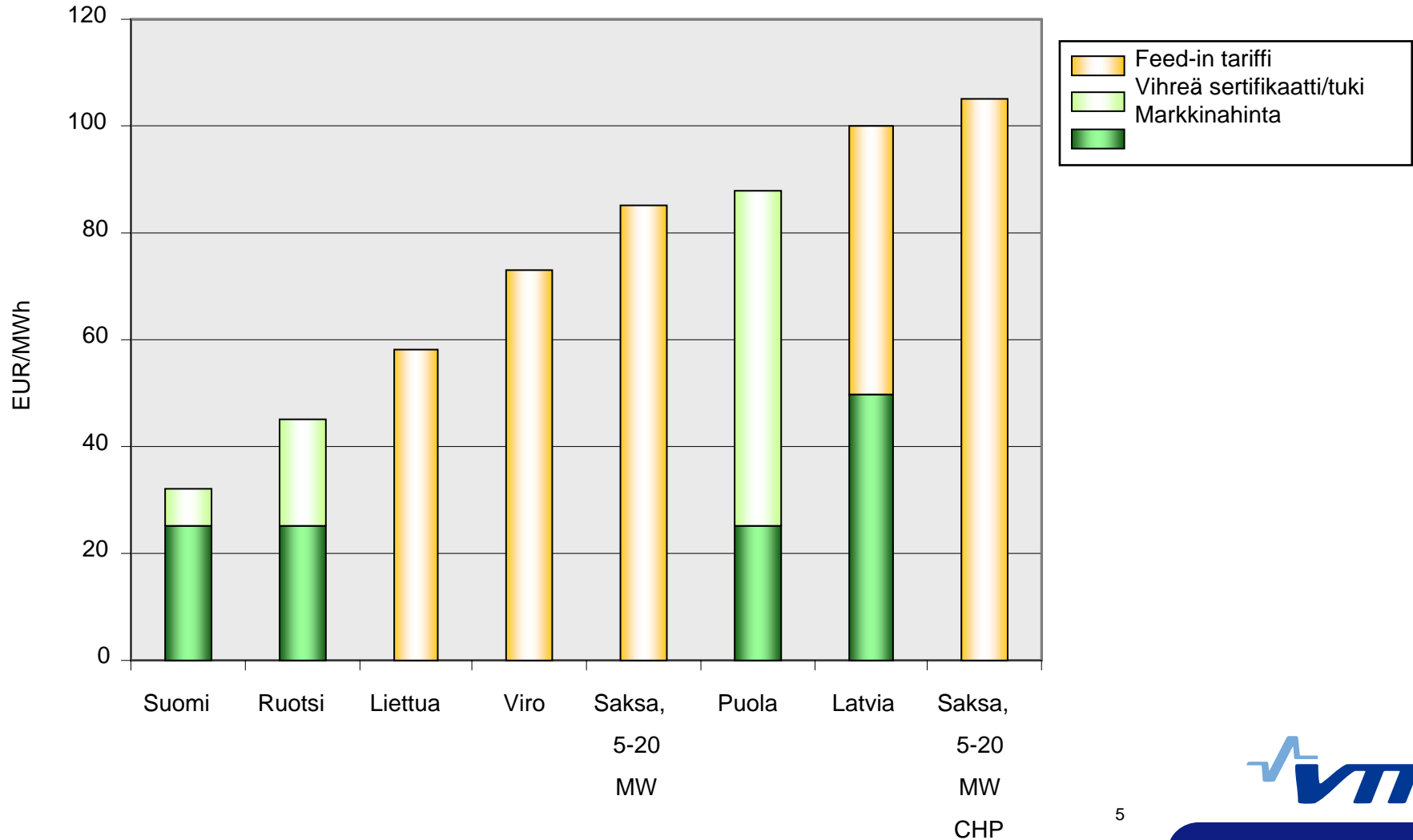
Raakaöljyn maailmanmarkkinahinta

Lähde: Öljy- ja kaasualan keskusliitto

Biopolttoaineiden käyttöön Suomessa vaikuttavat myös toimenpiteet muissa maissa

- esimerkkejä puuperäisen sähkön arvosta Itämeren maissa

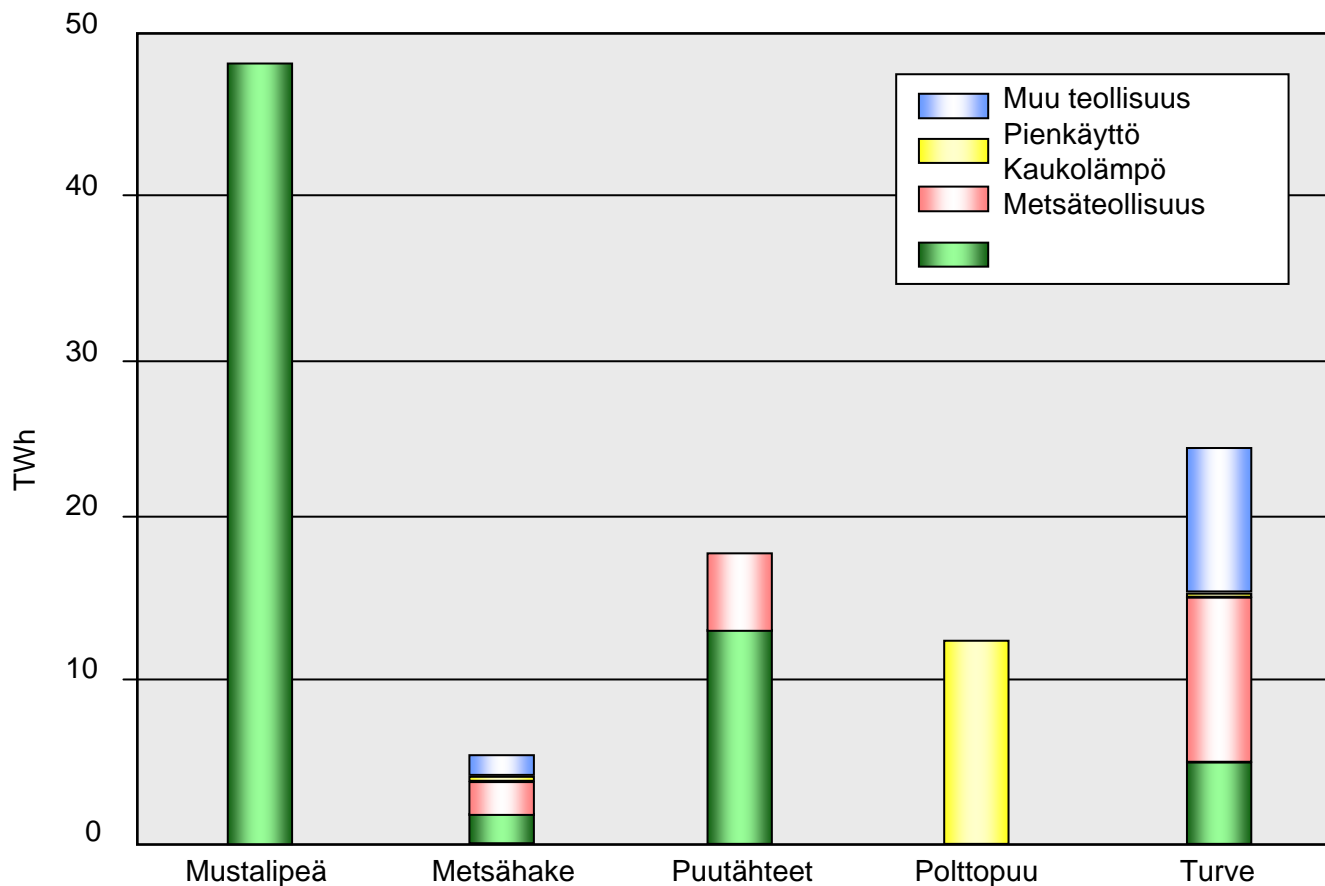

Bioenergian käytön jakautuminen eri sektoreille vuonna 2004

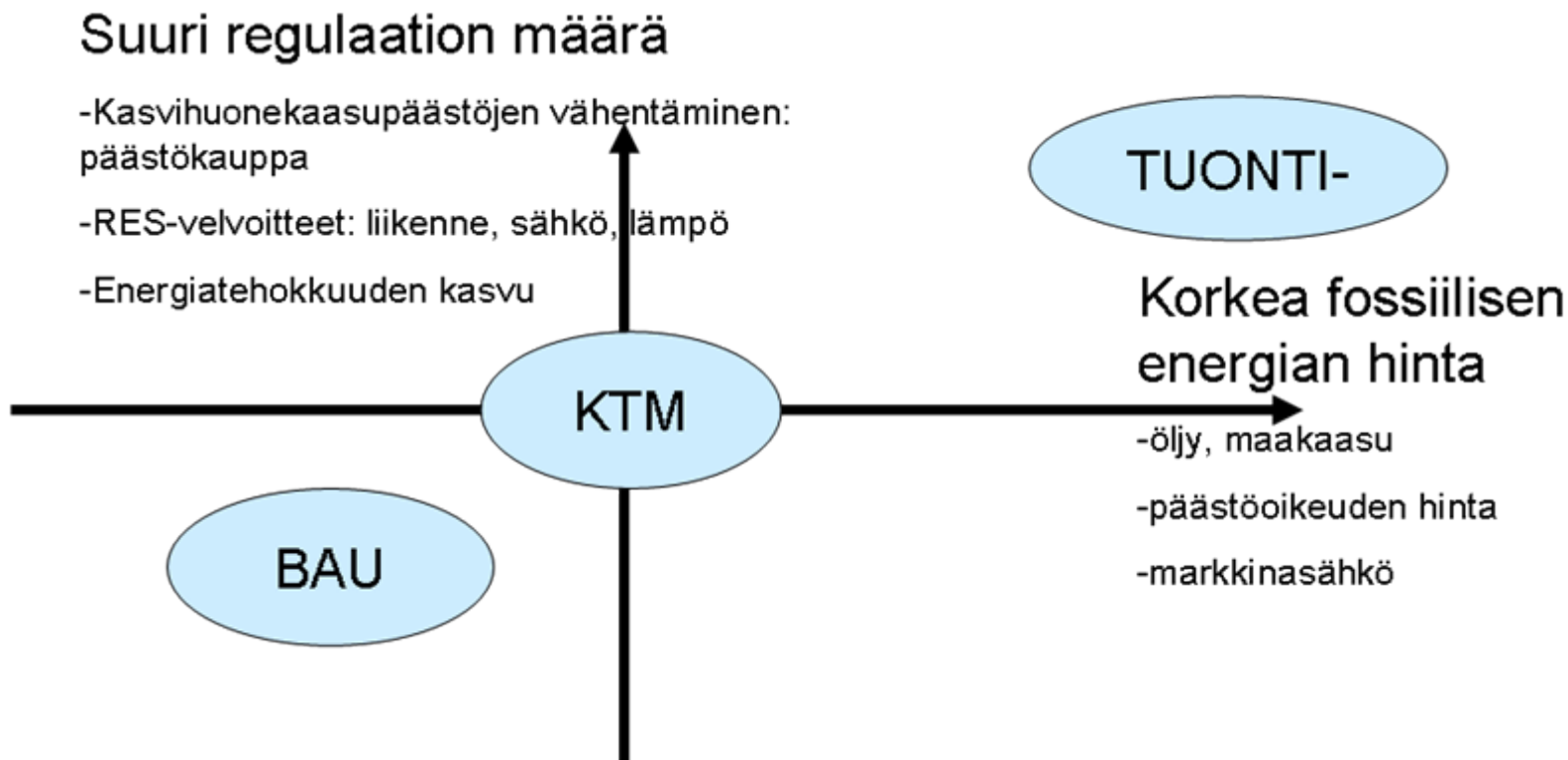
- valtaosa bioenergiasta puuperäistä

- puupolttoaineilla tuotetaan 20 % kokonaisenergian ja 10 % sähkön tarpeesta

- valtaosa puupolttoaineista tuotetaan ja käytetään metsäteollisuudessa

Skenaarioiden sijoittuminen toimintaympäristön muutoksiin

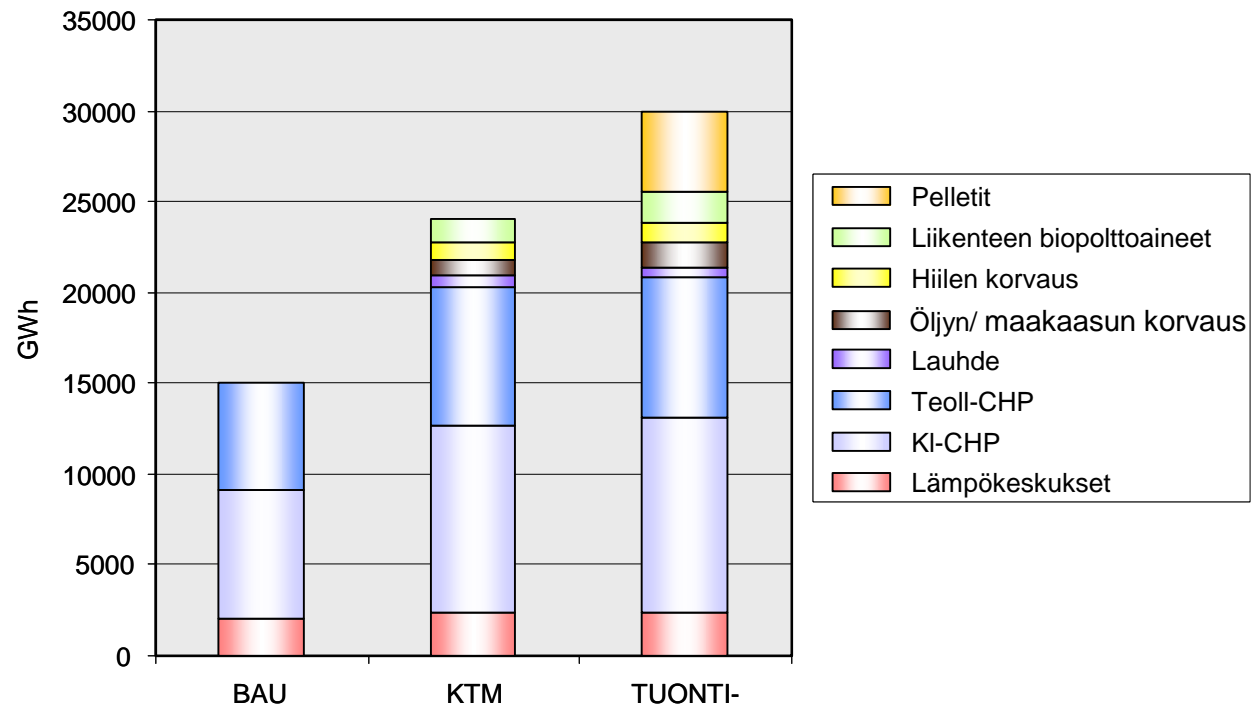

Metsähakkeen käyttö eri sektoreilla eri skenaarioissa vuonna 2020 - vuonna 2006 käyttö oli 6800 GWh eli noin 3,4 milj.kiintokuutiometriä

-Metsähakkeesta jopa yli 10 % Suomen polttoaineen käytöstä

-BAU –skenaariossa valtaosa metsähakkeen käytöstä yhdistettyyn lämmön ja sähkön (CHP)-tuotantoon, jossa suurin kasvu kauko-
lämpösektorilla

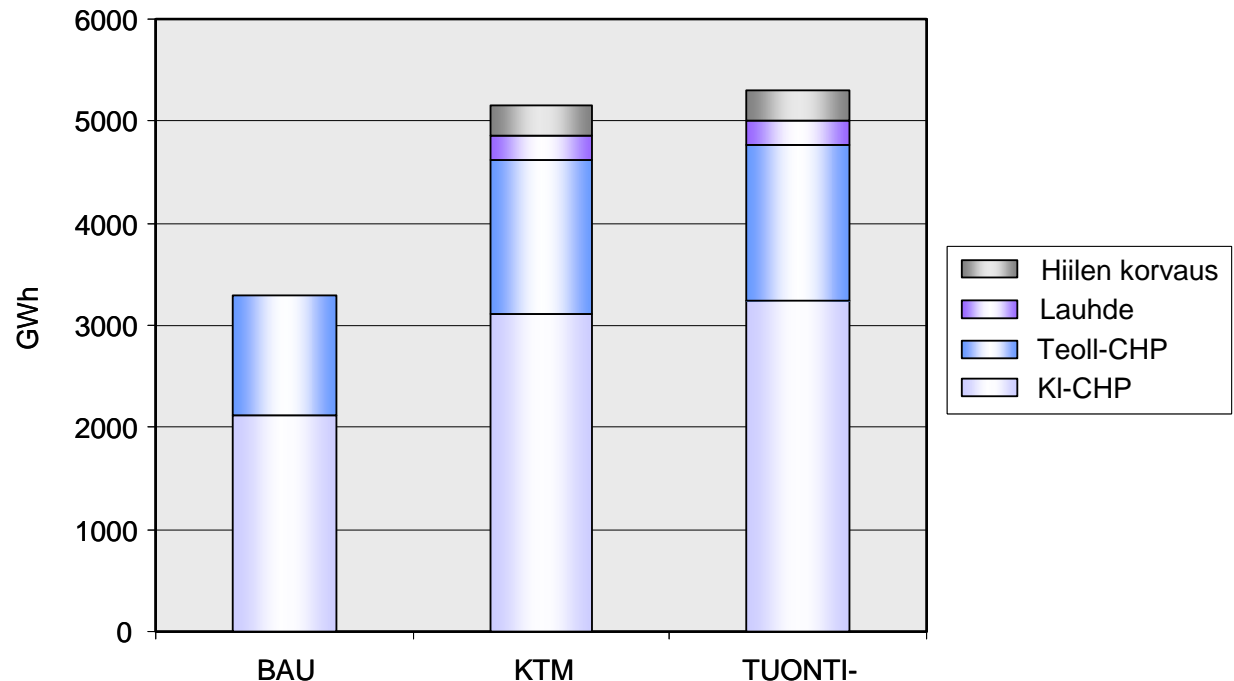
-Muissa skenaarioissa metsähaketta riittää polttoainejalosteiden tuotantoon ja moniin muihin käyttökohteisiin

Sähkön tuotanto metsähakkeesta eri skenaarioissa vuonna 2020

-Metsähakkeella tuotettaisiin enimmillään 5 % Suomen sähkön tarpeesta

-Sähkön tuotannossa tärkeä kaukolämpösektori, jossa parempi rakennusaste (sähkö/lämpö)

Liiketoiminnan, työllisyysmahdollisuuksien ja investointien lisäys vuoteen 2020 TUONTI- skenaariossa

Liikevaihdon lisäys	Milj. euroa
Lämpökeskukset	140
Kaukolämpö-CHP	630
Teollisuus-CHP	300
Lauhde	20
Öljyn/maakaasun korvaus	70
Hiilen korvaus	30
Liikenteen biopolttoaineet	110
Pelletit	250
YHTEENSÄ	1550

Työllisyysmahdollisuus	htv
Metsähakkeen tuotanto ja kuljetus	6200
Pilkekauppa	500
Lämpöyrittäjäyys	400
Sähkön ja lämmön suurtuotanto	150
Polttoainejalosteiden valmistus	150
YHTEENSÄ	7400

Investoinnit	Milj.€
Uudet CHP-laitokset	900
CHP-saneeraukset	200
Lämpökeskukset	500
Polttoainejalosteiden valmistus	500
Metsähakkeen tuotanto	500
YHTEENSÄ	2600

Yhteenvetoa tuloksista

- Puuperäisen bioenergialiiketoiminnan kasvumahdollisuudet suuret
- Monia vaihtoehtoisia käyttökohteita, joiden osuuteen vaikuttaa eri energiamuotojen hintataso ja joihin voidaan vaikuttaa ohjauskeinoilla: sähkö, lämpö, polttoainejalosteet, hajautettu – keskitetty
- Polttoaineiden jalostukseen esimerkiksi pelleteiksi ja liikenteen biopolttoaineiksi eniten raaka-ainetta tarjolla Savossa, Pohjois-Karjalassa ja Kainuussa
- Suuri osa jalostusarvosta voidaan menettää, jos puu vieään polttoaineena ulkomaille muiden maiden suurten tukitoimien takia